

Довідка про Національний університет цивільного захисту України

Національний університет цивільного захисту України – один із найстаріших закладів вищої освіти – єдиний у системі ЗВО нашої держави, який здійснює підготовку фахівців за всіма освітньо-кваліфікаційними рівнями і спеціальностями для цивільного захисту України та інших країн.

Історія закладу розпочалася ще в далекому 1928-му із Всеукраїнських пожежно-технічних курсів, які через два роки дістали статус Харківського пожежного технікуму, у 1946 році – пожежно-технічного училища, у 90-х та 2000-х – інституту, академії. Від 2009 року заклад акредитовано як Національний університет цивільного захисту України.

За роки функціонування закладу підготовлено понад 35 тисяч фахівців, серед них – майже 800 спеціалістів для Республіки Азербайджан, Таджикистану, Молдови, Грузії, Вірменії. Його випускники очолювали МНС України та Республіки Білорусь, гарнізони пожежної охорони, МНС і управління МВС на теренах нашої держави й колишнього СРСР. 30 випускників стали генералами. До слова, один із них – генерал-лейтенант служби цивільного захисту Володимир Садковий – упродовж багатьох років очолює НУЦЗ України.

Навчально-виховний процес у НУЦЗ України забезпечує 21 кафедра. Наразі функціонує і здійснює щорічні набори слухачів військова кафедра. Науковий потенціал – це 41 доктор наук і 27 професорів, 190 докторів філософії. В університеті працює найбільше докторів наук і філософії України з профільних спеціальностей (пожежна безпека та цивільний захист). Цей потужний науковий потенціал у повній мірі забезпечує якісний навчально-виховний процес та науково-дослідну (інноваційну) діяльність вишу.

Наразі в НУЦЗ України функціонують п'ять факультетів: цивільного захисту, оперативно-рятувальних сил, соціально-психологічний, пожежної безпеки, техногенно-екологічної безпеки, Навчально-науково-виробничий центр, а також відокремлений структурний підрозділ університету – Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля НУЦЗУ України.

Підготовка фахівців здійснюється за першим (бакалаврським), другим (магістерським) освітньо-професійними рівнями та третім (доктор філософії) освітньо-науковим рівнем вищої освіти. Здобувачі вищої освіти НУЦЗ України навчаються за спеціальностями: «Цивільна безпека», «Пожежна безпека», «Хімічні технології та інженерія», «Психологія», «Екологія», «Технології захисту навколишнього середовища», «Публічне управління та адміністрування», «Туризм», за 21 освітньо-науковими та освітньо-професійними програмами.

Підготовка фахівців вищої кваліфікації здійснюється через докторантуру та ад'юнктуру, яка, відповідно до вимог нормативних документів, має ліцензію на п'ять спеціальностей – цивільна безпека, пожежна безпека, технології захисту навколишнього середовища, психологія, публічне управління та адміністрування.

В НУЦЗ України функціонують чотири спеціалізовані вчені ради з розгляду кандидатських і докторських дисертацій за спеціальностями: «Пожежна безпека», «Цивільний захист», «Екологічна безпека», «Психологія діяльності в особливих умовах», «Механізми державного управління», «ДУ в сфері державної безпеки та охорони громадського порядку». Тож кожен аспірант, докторант має добру нагоду захистити свої наукові напрацювання.

В НУЦЗ України є унікальний тренувальний полігон у межах міста, розташований за адресою: вул. Баварська, 7. На цій території проходять практичні заняття в умовах, наближених до реальних. Тут є навчальна техніка, яка імітує ДТП за участі громадського транспорту (автомобіля, автобуса та тролейбуса), штучно створені зруйновані будівлі й завали, справжнісінькі гелікоптер Мі-8 та літак АН-26, на яких курсантів навчають ліквідовувати будь-які надзвичайні ситуації на авіатранспорті, а також залізнична цистерна, де відпрацьовуються дії з ліквідації наслідків техногенних катастроф, окрім того, обладнано два водоймища для навчання рятування на водних об'єктах та манеж для верхолазів. В НУЦЗ України функціонує спеціальна смуга психологічної підготовки рятувальників. Тренувальний комплекс дає змогу моделювати різні надзвичайні ситуації, в яких курсанти відпрацьовують усі дії, пов'язані з майбутньою професією.

На навчально-тренувальному полігоні в урочищі Фігурівка Харківської області курсанти проходять топографічну підготовку й відпрацьовують практичні навички з гасіння лісових пожеж та ліквідації наслідків інших природних катаклізмів. Багато років у НУЦЗ України діє навчально-тренувальний комплекс для дослідження функціонального стану пожежних-рятувальників. Його основне завдання – навчити курсантів-газодимозахисників не боятись і чітко орієнтуватись у просторі, виконувати оперативні завдання в умовах різного ступеня задимленості, підвищеної температури, вплив якої можна коригувати, обмеженого простору, шуму. Також навчальний лабіринт має на меті вивчення функціонального стану рятувальників у певних екстремальних умовах. Починаючи з другого року навчання, курсанти несуть службу у навчальній пожежно-рятувальній частині, яка працює спільно із харківським гарнізоном та бере участь у ліквідації наслідків будь-яких надзвичайних ситуацій.

П'ятий рік поспіль у стінах вишу проходять заключні етапи Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт та Всеукраїнської олімпіади МОН України з цивільного захисту й пожежної безпеки. У 2017-18 роках молоді дарування вишу посіли 41 призове місце, отримавши дипломи переможців з різноманітних галузей науки на Всеукраїнському конкурсі та 8 – на Всеукраїнській олімпіаді МОН України.

В НУЦЗ України ліцензійний обсяг набору на навчання іноземних громадян становить 150 слухачів щороку. Серед них – представники Азербайджану, Туркменистану. Наразі у виші навчається майже 200 іноземних громадян.

Щороку здобувачі вищої освіти НУЦЗ України проходять стажування за кордоном, а саме: у Польщі, Болгарії.

Матеріально-технічна база НУЦЗ України дозволяє навчати до 3000 здобувачів вищої освіти очної та заочної форми навчання. До послуг здобувачів вищої освіти – сучасно обладнані навчальні аудиторії, мультимедійні класи, навчальні спортивні комплекси, сучасні тренажерні зали, затишні спальні приміщення, укомплектовані бібліотеки й лабораторії, доступний безкоштовний Інтернет, культурно-естетичний центр, медико-санітарна частина, а також нові сучасні їдальні.

Дбають у НУЦЗ України про розвиток матеріально-технічної бази. Зокрема, створюють нові лабораторії, інтерактивні комплекси. Минулоріч у день святкування 90-річного ювілею НУЦЗ України було відкрито нові аудиторії, серед яких – кризовий центр, оснащений комп'ютерною та сучасною мультимедійною технікою, інтерактивними дошками та міні-АТС для розгортання оперативного зв'язку між учасниками навчального процесу. Також було презентовано найсучасніший та єдиний на території нашої держави Центр впровадження психотренінгових технологій. Головним завданням Центру є впровадження сучасних психотренінгових технологій в систему підготовки, супроводу та відновлювального періоду фахівців ДСНС України, а також всіх фахівців ризиконебезпечних професій для забезпечення надійності діяльності персоналу. Основним напрямом функціонування є впровадження сучасних психотренінгових технологій в систему психологічної підготовки населення до умов надзвичайних ситуацій.

Постійно триває робота зі спортивного виховання з вихованців університету майбутніх чемпіонів з чотирьох розділів: легкої атлетики, гімнастики, спортивних ігор та плавання. Крім того, проводиться велика спортивно-масова робота зі службово-прикладних видів спорту: боротьби самбо; військово-спортивного багатоборства; дзюдо; панкратіону; рукопашного бою; боксу; кікбоксингу; тхеквондо; карате; легкої атлетики; кульової стрільби; стрільби з бойової зброї; гирьового спорту; настільного тенісу; пауерліфтингу; плавання; поліатлону; пожежно-прикладного спорту; волейболу; баскетболу; міні-футболу; футболу.

У НУЦЗ України здобувачі вищої освіти весело та цікаво проводять свій час, займаючись художньою самодіяльністю у найрізноманітніших колективах університету: танцювальному «Флейм», вокальному «Аніма», театральному «Лицедій», літературному гуртку «Джерело», команді КВК «Люди в погонах», гуртку з малювання, вокально-інструментальному ансамблі. В університеті є унікальний музей, що вміщує понад 8 тисяч експонатів та світлин.

Отож, на сьогодні Національний університет цивільного захисту України є такою потужною платформою, на якій успішно вирішують надскладні завдання освітньо-наукового та інноваційного спрямування.